

Styki Jana

Dzielnice: Praga Południe

Osiedla: Saska Kępa

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy osobowe Imiona i nazwiska

Rok utworzenia nazwy: 1926

Opis

Jan Styka (1858-1925) - malarz, ilustrator, poeta. Przyszedł na świat we Lwowie, w jego żyłach płynęła spora domieszka czeskiej krwi. Pierwsze nauki pobierał w rodzinnym mieście, malarstwa uczył się w Wiedniu, Rzymie, Paryżu a także Krakowie pod kierunkiem samego Jana Matejki. Odrzucił propozycję wykładów w ukończonej właśnie Szkole Sztuk Plastycznych i przeprowadził się do Kielc, gdzie otworzył pracownię malarską specjalizującą się w dziełach o tematyce religijnej. W 1890 roku powrócił do Lwowa. Wspólnie z Wojciechem Kossakiem oraz malarzami - pomocnikami zajął się dziełem swojego życia - "Panoramą Racławicką" o niebagatelnych wymiarach 120 x 15 m. Powstały w 1894 roku obraz był pierwszym z cyklu dzieł monumentalnych (w 1896 roku powstała panorama religijna zatytułowana "Golgota" a rok później "Panorama Siedmiogrodzka"). Nękany przez zaborcę (otrzymał nawet zakaz pracy twórczej) po dziesięciu latach wyjechał do Paryża. Tam powstał cykl 15 obrazów - ilustracji do "Quo vadis" Henryka Sienkiewicza oraz do dzieła Homera ("Iliady" i "Odysei") czy portret Ignacego Jana Paderewskiego. Spod jego pędzla wyszło również wiele obrazów historycznych ("Biały orzeł na froncie francuskim", "Polska wyzwolona"), religijnych ("Chrystus rozdający chleb rzeszom", "Regina Poloniae", "Chrystus nad Jerozolimą", "Matka Boska błogosławiąca") a także 84 krajobrazy będące efektem podróży do Grecji. W 1919 roku osiadł na Capri, gdzie otworzył Muzeum "Quo vadis". Był członkiem Akademii Sztuk Pięknych w Rzymie a papież Leon XIII na jednej z audiencji pobłogosławił jego paletę. Zmarł podczas pobytu w Rzymie.

Spoczywa:

Cmentarz Forest Lawn w Los Angeles w Kalifornii (do 1959 roku w Rzymie, gdzie spoczął zgodnie z własnym życzeniem).

Ciekawostki

Stan obecny:

Nr 4: Dom A. Wielopolskiego. Powstał w 1936 wg proj. Zygmunta Plater-Zyberk.

Nr 5: Dom wielorodzinny. Powstał wg proj. Bolesława Szmidta w 1936 roku.

Nr 10a: Dom wielorodzinny. Powstał w 1938 roku wg proj. Zygmunta Plater-Zyberk. Jednym z jego lokatorów był hrabia Alfred Szczęsny Wielopolski (1905-1996) - doktor ekonomii i nauk politycznych. Pochodził z Chroberza (Kieleckie), w 1927 roku ukończył studia prawnicze na Uniwersytecie Warszawskim a następnie wyjechał do Fryburgu, gdzie w 1931 roku uzyskał doktorat z nauk politycznych i ekonomicznych. Po powrocie do kraju aż do wybuchu wojny był urzędnikiem państwowym - najpierw w Kancelarii Cywilnej Prezydenta RP a następnie w Biurze Senatu RP, dochodząc do stanowiska jego dyrektora. Po zakończeniu okupacji wyjechał ze stolicy i już nigdy do niej nie powrócił. Początkowo znalazł się w Krakowie, gdzie związał się z Katedrą Ekonomii Rolnej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Później został kuratorem Biblioteki Akademii Handlowej w Poznaniu i z jej ramienia wyjechał do Szczecina, gdzie został wykładowcą prawa skarbowego i historii gospodarczej oddziału uczelni. W 1956 roku przeniesiony został do Politechniki Szczecińskiej, kierując tam - już jako profesor - Katedrą Historii Gospodarczej. W swym dorobku miał wiele publikacji naukowych, m.in. "Drogi rozwoju gospodarczego wsi i miast zachodnio-pomorskich w latach 1850-1914", "Gospodarka Pomorza Zachodniego w latach 1800-1918", "Rozwój komunikacji miejskiej w Szczecinie w latach 1945-1970", "Ustrój polityczny Pomorza Zachodniego w XIX wieku", "Zarys dziejów transportu", "Zarys gospodarczych dziejów transportu: do roku 1939". W swoim dorobku miał również liczne artykuły ("Bydgoszcz: nowe zadania i widoki rozwoju" z 1945 roku, "Elbląg: dzieje i przyszłość" z roku 1946, "Materiały do ruchu chłopskiego na Pomorzu Zachodnim w dobie Wiosny Ludów", "Materiały źródłowe do dziejów Polski w Wojewódzkim Archiwum Państwowym w Szczecinie") i skrypty ("Notatki z wykładów historii gospodarczej w roku akademickim 1948/49 na Akademii Handlowej w Szczecinie", "Notatki z wykładów skarbowości w roku akademickim 1948/49 na Akademii Handlowej w Szczecinie"). Przez pewien czas mieszkał również w innej części Saskiej Kępy - w domu przy ul. Elsterskiej 6/8.

Nr 17\19: Ambasada Argentyny. Budynek powstał w końcu lat 50 wg proj. Andrzeja Nitscha na potrzeby komisariatu policji. Po przeniesieniu komisariatu na Londyńską, mieści się tu ambasada.

Nr 22: Dom czterorodzinny. Powstał wg proj. Maksymiliana Goldberga w 1937. Mieszkał tu Władysław Czerny-Szwarcenberg (1899-1976) - wybitny architekt i urbanista, absolwent Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej (1919-27), uczeń m.in. Romualda Gutta, wiceprezydent Miasta Stołecznego Warszawy (1944-1945), organizator a później wykładowca i profesor Wydziału Architektury Politechniki Gdańskiej, autor publikacji "Architektura zespołów osiedleńczych".

Nr 24: Dom czterorodzinny. Przed wojną (od 1934 roku, kiedy to wzięli ślub) mieszkali tu małżonkowie Jakub Bujak (1905-1945) i Maria Łomnicka-Bujakowa (1901-1985). Ona była wykształconą w Wiedniu, Lwowie i Warszawie artystką plastyczką współpracującą ze spółdzielnią ŁAD, autorką haftów i koronek, wieloletnim pedagogiem szkół zawodowych, która po wojnie osiadła w Zakopanem i tam do 1969 roku piastowała obowiązki dyrektora Szkoły Koronkarskiej, przekształconej w 1962 roku w Technikum Tkactwa Artystycznego a wchodzącego w skład Zespołu Szkół Zawodowych im. Heleny Modrzejewskiej. On zaś był konstruktorem silników spalinowych (doktor nauk technicznych Politechniki Lwowskiej), taternikiem i alpinistą, zdobywcą najwyższych szczytów Skandynawii, uczestnikiem wypraw w Alpy (wraz z żoną), w góry Kaukazu i Himalaje (1939 rok - I wejście na Wschodnią Nanda Devi 7434 m n.p.m., szósty z najwyższych zdobytych wówczas szczytów świata - polski przedwojenny rekord wysokości). Podczas okupacji służył we Francji a później jako mechanik samolotowy w Anglii, gdzie zginął w niewyjaśnionych okolicznościach w trakcie wyprawy do Kornwalii. Ich sąsiadem był Stanisław Trzetrzewiński (6 VII 1901 - 2 VIII 1964) - inżynier elektryk. Pochodził z Kijowa, w 1919 roku przyjechał do Warszawy, gdzie ukończył Gimnazjum im. E. A. Rontalera. Był uczestnikiem wojny polsko-bolszewickiej, w 1921 roku został studentem Wydziału Elektrycznego politechniki Warszawskiej, uzyskując dyplom siedem lat później. Był już wówczas asystentem w Zakładzie Miernictwa Elektrycznego i Wysokich Napięć a w latach 1929-30 pełnił również obowiązki radcy technicznego z zakresu miernictwa, materiałów magnetycznych oraz lamp w Urzędzie Patentowym. Od 1934 roku zajmował się badaniem głośników i materiałów magnetycznych w Państwowych Zakładach Tele- i Radiotechnicznych. Był

konstruktorem pierwszego polskiego przenośnika teletechnicznego, opiniował też wszelką masową produkcję sprzętu elektro-akustycznego. Zmobilizowany tuż przed wybuchem II wojny światowej, po kilku tygodniach trafił do niewoli niemieckiej, z której został zwolniony w połowie 1940 roku. Powrócił wówczas do stolicy, gdzie nadal pełnił obowiązki rzeczownika patentowego, prowadząc równoległe niewielkie przedsiębiorstwo elektroinstalacyjne. W 1945 roku został pełnomocnikiem Ministra Komunikacji i skierowany do Bydgoszczy, gdzie zajął się organizacją Wojewódzkiego Urzędu Samochodowego. Do Warszawy już nigdy nie powrócił. Kilka miesięcy później przeniósł się do Gdańska, gdzie na miejscowej politechnice - już z tytułem profesorskim - został kierownikiem Katedry Miernictwa Elektrycznego i Wysokich Napięć na Wydziale Elektrotechnicznym. Później pełnił obowiązki prodziekana a następnie Dziekana Wydziału Elektrycznego. Jego najważniejszą publikacją to "Metody kompensacyjne pomiaru przekładni i uchybu fazowego transformatorów prądowych", był też redaktorem "Laboratorium miernictwa elektrycznego". Spoczął na cmentarzu Srebrzysko w Gdańsku Wrzeszczu.

Szeregowe Domki Spółdzielni Kolektyw. Powstały do 1955 wg proj. Stefana Kozińskiego i Feliksa Sieńko. Dwu- lub trzykondygnacyjne domki z mansardami.

Data nadania nazwy: 1926.09.27
